

Антикорупційна політика в Україні :

анотований бібліографічний список

2025. – Вип. 8 – 32 с.

<http://nplu.org/article.php?id=423&subject=3>

1. **Аналіз стану корупції у сфері земельних відносин за 2024 рік** [Електронний ресурс] // Юрид. газ. – 2025. – 14 серп. – Електрон. дані. Зазначено, що у 2024 р. задокументовано десятки випадків хабарництва у земельній сфері — від підробки документів до вимагання великих сум за сприяння у вирішенні земельних питань. В межах проєкту «Земля без корупції», який виконує юридична компанія MORIS за підтримки американського народу, підготовлено аналіз стану корупції у сфері земельних відносин за період з 01.01.2024 по 31.12.2024. Акцентовано, що однією з корупційних схем є виведення ділянок зі складу особливо цінних земель та їх подальша передача до комунальної власності. Також наголошено, що ліси та заповідники під загрозою; частина лісів досі не внесена до кадастру, що ускладнює державний контроль. Фіксуються випадки самозахоплення, незаконної вирубки та забудови. Текст: <https://yur-gazeta.com/golovna/analiz-stanu-koruptsiyi-u-sferi-zemelnykh-vidnosyn-za-2024-rik.html>

2. **Антикорупційні органи будуть ефективними** [Електронний ресурс] // Уряд. кур'єр. – 2025. – 29 лип. [№ 152]. – Електрон. дані. Подано інформацію, що Президент України Володимир Зеленський обговорив із Президентом Європейської комісії Урсулою фон дер Ляєн європейську інтеграцію нашої країни, посилення санкцій проти РФ та роботу антикорупційної інфраструктури. Зокрема йшлося про законопроект, який гарантує незалежність та ефективність антикорупційних органів України. Глава держави подякував Єврокомісії за надану експертизу. В. Зеленський та Урсула фон дер Ляєн мають однакове бачення: важливо, щоб

законопроект було ухвалено невідкладно. Президент проінформував, що Україна продовжує реформи для отримання фінансової допомоги в межах механізму "Ukraine Facility". Він підписав закони про реформу АРМА та факторинг. Урсула фон дер Ляєн відзначила прогрес України у виконанні відповідних індикаторів. Текст: <https://ukurier.gov.ua/uk/news/antikorupcijni-organi-budut-efektivnimi/>

3. **Вишневський Ю. "Виправлення помилки". Чому ніхто не забуде про скандал з НАБУ та САП** [Електронний ресурс] / Юрій Вишневський // Dsnews : [веб-сайт]. – 2025. – 31 лип. – Електрон. дані. *Йдеться про ухвалення Верховною Радою України (ВР України) президентського законопроекту №13533, який повертає незалежність антикорупційним органам - Національному антикорупційному бюро України та Спеціалізованій антикорупційній прокуратурі. Надано інформацію про розслідування детективами НАБУ справ щодо колишнього віцепрем'єр-міністра Олексія Чернишова та співвласника "Кварталу 95" Тімура Міндіча.* Текст: <https://www.dsnews.ua/ukr/politics/ispravlenie-oshibki-kogda-vse-zabudut-o-nabu-i-sap-31072025-526132>

4. **Вишневський Ю. Корупція на дронах. Як Банкова впорається з новим ударом по іміджу** [Електронний ресурс] / Юрій Вишневський // Dsnews : [веб-сайт]. – 2025. – 4 серп. – Електрон. дані. *Висвітлено обставини справи, у межах якої Національне антикорупційне бюро України (НАБУ) і Спеціалізована антикорупційна прокуратура (САП) повідомили про підозру шістьом фігурантам щодо зловживань під час закупівлі дронів для військових. Розглянуто перспективи розслідування корупції у сфері оборони, зокрема зазначено, що міністр внутрішніх справ Ігор Клименко заявив про запровадження у Національній гвардії "системних запобіжників, які мають унеможливити зловживання зсередини", зокрема згадав про створення Управління контролю за службовою (бойовою) діяльністю, яке "працюватиме за принципом внутрішньої безпеки, незалежно та професійно".* Текст:

<https://www.dsnews.ua/ukr/politics/korruptiya-na-dronah-kak-bankovaya-spravitsya-s-novym-udarom-po-imidzhu-04082025-526304>

5. **Володимир Зеленський підписав закон про реформування АРМА** [Електронний ресурс] // Юрид. практика. – 2025. – 28 лип. – Електрон. дані. *Окреслено ключові норми Закону щодо посилення інституційної спроможності Національного агентства України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів (АРМА), та вдосконалення механізмів управління активами, який був підписаний Президентом України Володимиром Зеленським 27 липня 2025 р. Зазначено, що ухвалення Закону є одним із зобов'язань України за програмою "Ukraine Facility", яке передбачає виділення 600 млн євро фінансової допомоги.* Текст: <https://pravo.ua/volodymyr-zelenskyi-pidpysav-zakon-pro-reformuvannia-aarma/>

6. **Вплив корупційних ризиків у сфері земельних відносин на навколишнє природне середовище** [Електронний ресурс] / Р. Миколаєнко, О. Гулак, Л. Головій, А. Щербак // Право. Людина. Довкілля. – 2025. – Т.16, № 2. – С.9-24. *Наголошено, що корупція у сфері земельних відносин спричиняє нераціональне використання земель, що негативно впливає на аграрний потенціал держави, а також є глобальною проблемою, характерною для багатьох країн світу, включно з Україною. Вказано на необхідність впровадження ефективних заходів для мінімізації корупційних ризиків, зокрема: заміни процедури безоплатної приватизації земельних ділянок на альтернативні форми соціальної підтримки населення; встановлення чітких ринкових ставок орендної плати за землі державної та комунальної власності; завершення необхідних етапів для повного переходу до електронного оформлення земельних ділянок. Наголошено, що боротьба з корупцією у сфері земельних відносин має розглядатися не лише як економічний пріоритет, але й як критично важливий інструмент захисту довкілля.* Текст : <https://environmentalscience.com.ua/uk/journals/tom-16-2->

[2025/vpliv-koruptsiynikh-rizikiv-u-sferi-zemelnikh-vidnosin-na-navkolishnye-prirodne-seredovishche](https://pravna.in.ua/2025/vpliv-koruptsiynikh-rizikiv-u-sferi-zemelnikh-vidnosin-na-navkolishnye-prirodne-seredovishche)

7. **Вуєць П. Повернути "погони" НАБУ. Як Арахамія та Стефанчук заганняють пасту в тюбик** [Електронний ресурс] / Павло Вуєць // Главком : [інтернет-сайт] – 2025. – 29 лип. – Електрон. дані. *Розглянуто ситуацію у Верховній Раді України (ВР України) напередодні голосування за президентський законопроект № 13533, який відновлює незалежність Національного антикорупційного бюро України та Спеціалізованої антикорупційної прокуратури (САП). Окреслено позицію парламентських фракцій та окремих депутатів щодо законодавчої ініціативи Президента України.* Текст: <https://glavcom.ua/country/politics/povernuti-pohoni-nabu-ta-sap-jak-verkhovna-rada-zahanjaje-pastu-v-tjubik--1070680.html>

8. **ГО та медіа закликали Верховну Раду відновити прямі трансляції засідань** [Електронний ресурс] // Юрид. газ. – 2025. – 28 лип. – Електрон. дані. *За повідомленням "Transparency International Ukraine", представники громадських організацій та медіа закликали Верховну Раду України (ВР України) відновити онлайн-трансляцію пленарних засідань на телеканалі "Рада" та завчасну публікацію порядків денних цих засідань. Це, зокрема, стосується наступного засідання, на якому розглядатиметься законопроект про відновлення незалежності Національного антикорупційного бюро України (НАБУ) та Спеціалізованої антикорупційної прокуратури (САП). Акцентовано, що ці рішення мають фундаментальне значення для антикорупційної реформи, міжнародної довіри до України та європейської інтеграції. Наведено перелік ГО, які приєдналися до заяви відновити прямі трансляції засідань ВР України.* Текст: <https://yur-gazeta.com/golovna/go-ta-media-zaklikali-verhovnu-radu-vidnoviti-pryami-translyaciyi-zasidan.html>

9. **Голова ВАКС Віра Михайленко заявила, що надмірне проведення обшуків без судових рішень сприяє легітимації зловживань** [Електронний ресурс] // Суд.-юрид. газ. – 2025. – 28 лип. – Електрон. дані.

Наведено допис у блозі для "JustTalk" голови Вищого антикорупційного суду України (ВАКС) Віри Михайленко, яка вказала, що не можна ігнорувати необхідність судового дозволу на обшук з формальної економії часу або ресурсів, побоювання можливого витоку інформації, тривалості виготовлення судового рішення чи інших подібних причин. Вона зауважила, що "інакше правоохоронна система ризикує перетворитися з охоронця порядку на джерело підвищеної небезпеки для прав людини", та нагадала, що Кримінальний процесуальний кодекс України (КПК України) передбачає загальне правило проведення обшуку - за наявності ухвали слідчого судді, що відображає загальноєвропейський правовий принцип поваги до сфери приватного життя і гарантій його недоторканості. Голова ВАКС зазначила, що проведення обшуку без ухвали слідчого судді в окремих, справді невідкладних випадках допустиме, але завжди є винятком, та наголосила, що межі таких винятків завжди мають бути чітко окреслені, адже "виняток, навіть найнеобхідніший, не повинен перетворюватися на норму".

Текст: <https://sud.ua/uk/news/publication/337110-glava-vaks-vera-mikhaylenko-zayavila-chto-chrezmerno-provedenie-obyskov-bez-sudebnykh-resheniy-sposobstvuet-legitimatsii-zloupotrebleniy>

10. Горон Д. Кабмін представив антикорупційну ініціативу [Електронний ресурс] / Діана Горон // Детектор медіа : [інтернет-вид.]. – 2025. – 18 серп. – Електрон. дані. Подано інформацію, що 18 серпня Кабінет Міністрів України (КМ України) представив проєкт програми дій уряду, який містить 12 стратегічних ініціатив. Однією з них є антикорупція. Ініціатива у сфері боротьби з корупцією передбачає запуск нового Митного кодексу, впровадження дорожніх карт з ЄС і сучасних цифрових інструментів, зокрема е-Суду, е-Акцизу, системи онлайн-моніторингу та цифровізації ліцензування грального бізнесу. Також ідеться про запуск Центру надання адміністративних послуг 2.0 та інших сервісів, що забезпечать підвищення прозорості, ефективності та доступності державних послуг для громадян і бізнесу. Крім антикорупції, уряд виділив

такі пріоритетні напрямки своєї роботи: оборона і безпека, євроінтеграція, добробут, ветеранська політика, макрофінанси та реформи, бізнес, здоров'я та спорт, освіта та наука, відбудова, культура, зимова стабільність. Текст: <https://detector.media/infospace/article/243432/2025-08-18-kabmin-predstavyyv-antykoruptsiynu-initsiatyvu/>

11. **Євгенія Кравчук: В Україні починають діяти нові норми, що унеможливають російське втручання в усі правоохоронні органи** [Електронний ресурс] / Прес-служба Апарату Верхов. Ради України // Голос України. – 2025. – 2 серп. [№ 403]. – Електрон. дані. *Як розповіла народна депутатка, заступниця голови парламентського Комітету з питань гуманітарної та інформаційної політики, членкиня постійної делегації у ПАРЄ Євгенія Кравчук, ухвалений Верховною Радою України (ВР України) і вже підписаний Президентом України Володимиром Зеленським закон щодо повноважень Національного антикорупційного бюро України (НАБУ) і Спеціалізованої антикорупційної прокуратури (САП) фактично повертає статус-кво, що був до 22 липня цього року. Вона зауважила, що водночас документ містить і нові норми, що унеможливають російське втручання в усі правоохоронні органи. За її словами, нововведення мають дати антикорупційним органам поштовх активніше боротися з корупцією.* Текст: <https://www.golos.com.ua/article/385647>

12. **Жернаков М. Відбір для "своїх": що відбувається, коли міжнародних експертів відсувають від керма** [Електронний ресурс] / Михайло Жернаков, Катерина Шевчук // Дзеркало тижня. – 2025. – 15 серп. — Електрон. дані. *Проаналізовано небезпечну тенденцію в Україні – поступове знищення або послаблення незалежних інституцій шляхом усунення міжнародних експертів із конкурсних комісій, що відбирають ключових посадовців у судовій та антикорупційній системах. На прикладі НАБУ, САП, ВАКС, ВРП, ВККС, БЕБ, НАЗК та інших органів показано, що саме участь міжнародників із вирішальним голосом забезпечувала прозорий відбір і реальну боротьбу з корупцією, тоді як відсутність зовнішнього*

нагляду призводила до збереження старих корупційних практик і контролю політичних еліт. Зауважено, що нинішні дії влади - формування комісій без міжнародної участі, затягування призначень, спроби змінити законодавство - створюють загрозу для реформ, підривають довіру суспільства, ставлять під ризик євроінтеграційний курс і фінансову підтримку України. Текст: <https://zn.ua/ukr/anticorruption/vidbir-dlja-svojikh-shcho-vidbuvajetsja-koli-mizhnarodnikh-ekspertiv-vidsuvajut-vid-kerma.html>

13. **Зайцев О. Кримінальні провадження в умовах публічного тиску: робота адвоката в гучних судових процесах** [Електронний ресурс] / Олександр Зайцев, Марина Кузьменко // Юрид. практика. – 2025. – 19 серп. — Електрон. дані. *Розглянуто особливості діяльності адвоката в резонансних судових процесах в умовах публічного тиску, який виникає ще на етапі повідомлення особі про підозру з різних джерел: журналістських розслідувань; дописів у соціальних мережах; політичних заяв; активістських кампаній; емоційного обговорення у медіапросторі. Зокрема вказано, що одне із завдань адвоката не тільки захищати клієнта в юридичному сенсі, а й забезпечити йому право на неупереджене досудове розслідування й справедливий та об'єктивний розгляд справи у суді, у контексті чого особливої ваги набуває дотримання принципу презумпції невинуватості щодо конкретної людини. Наведено приклади конкретних кримінальних проваджень, зокрема тих, де досудове розслідування здійснювалось Національним антикорупційним бюро України (НАБУ), та наголошено, що подібні загрозливі тенденції потребують не тільки вчасної реакції як з боку адвоката, так і з боку влади, особливо представників її законодавчої гілки, які мають приймати відповідні нормативно-правові акти. Констатовано, що гучні кримінальні провадження є складним соціально-правовим феноменом, у якому адвокат виконує ключову роль як захисник прав людини та фундаментальних цінностей правової держави, професіонал, медіатор між правовою системою та суспільством, а справедливий суд у таких умовах можливий лише тоді, коли адвокат зможе ефективно реалізувати*

свої функції попри будь-який тиск. Текст: <https://pravo.ua/kryminalni-provadžhennia-v-umovakh-publichnoho-tysku-robota-advokata-v-huchnykh-sudovykh-protseakh/>

14. **Здоровило Т. Влада "догралася": ЄС скорочує допомогу Україні через проблеми з корупцією** [Електронний ресурс] / Тарас Здоровило // Україна молода. – 2025. – 27 лип. – Електрон. дані. *Наведено повідомлення у виданні "The New York Times" про тимчасове призупинення Європейським Союзом (ЄС) надання Україні 1,7 млрд доларів допомоги через занепокоєння станом реформ у сфері боротьби з корупцією. Зазначено, що ці кошти є частиною масштабного пакета підтримки для України на суму 50 млрд євро, який був затверджений ЄС для сприяння макрофінансовій стабільності, відновленню країни та впровадженню реформ, однак доступ до частини цих коштів був обумовлений досягненням конкретних реформаторських цілей - так званих "етапів прогресу". Як відзначають в ЄС, серед невиконаних умов - призначення суддів до Вищого антикорупційного суду (ВАКС), який є ключовою інституцією в системі боротьби з високопосадовою корупцією в Україні. Висловлено занепокоєння щодо прозорості процесів і загального темпу реформ у сфері правосуддя.* Текст: <https://umoloda.kyiv.ua/number/0/2006/190498/>

15. **Здоровило Т. Група лікарів у Києві організовувала незаконний виїзд за кордон для військовозобов'язаних** [Електронний ресурс] / Тарас Здоровило // Україна молода. – 2025. – 29 лип. — Електрон. дані. *Йдеться про затримання працівниками Державного бюро розслідувань (ДБР) трьох лікарів однієї з комунальних лікарень Києва, які отримували неправомірну вигоду від організації виїзду громадян призовного віку за кордон – влаштовували бажаним уникнути військової служби фіктивне стаціонарне лікування на підставі вигаданого діагнозу. Наразі фігурантам справи повідомлено про підозру у незаконному переправленні осіб через державний кордон, службовому підробленні та одержанні неправомірної*

вигоди відповідно до статей 332, 366, 368 Кримінального кодексу України (КК України). Текст: <https://umoloda.kyiv.ua/number/0/2006/190544/>

16. Здоровило Т. Корупція при закупівлі БПЛА та засобів РЕБ: командиру в/ч Нацгвардії обрано запобіжний захід [Електронний ресурс] / Тарас Здоровило // Україна молода. – 2025. – 5 серп. – Електрон. дані. Йдеться про рішення Вищого антикорупційного суду (ВАКС) у справі керівника військової частини полковника Василя Мишанського, який, за словами прокурора Спеціалізованої антикорупційної прокуратури (САП) Віталія Рибалкіна, нібито отримав 250 тис. грн винагороди за купівлю дорожчих радіолокаційних систем у приватного підприємства. Зазначено, що суд обрав В. Мишанському запобіжний захід у вигляді тримання під вартою із альтернативою застави у розмірі 2 млн грн. Текст:

<https://umoloda.kyiv.ua/number/0/2006/190655/>

17. Здоровило Т. НАБУ і САП розповіли подробиці викриття нардепа й чиновників на хабарі [Електронний ресурс] / Тарас Здоровило // Україна молода. – 2025. – 2 серп. – Електрон. дані. Подано інформацію Національного антикорупційного бюро України та Спеціалізованої антикорупційної прокуратури щодо проведення заходів із викриття осіб, причетних до вчинення корупційного злочину, серед яких чинний народний депутат України, очільники районної та міської військових цивільних адміністрацій, військовослужбовці Національної гвардії України (НПУ). Виявлено схему, яка полягала в укладенні державних контрактів із підприємствами-постачальниками за завідомо завищеними цінами, і наразі чотири особи затримано в порядку ст. 208 Кримінального процесуального кодексу України (КПК України). Представники НАБУ та САП наголосили, що проведення цієї операції стало можливим завдяки Закону № 4560-IX, підписаного Президентом України, який усунув низку бар'єрів у роботі антикорупційних органів і сприяв стабільності їхньої діяльності у чутливих для держави розслідуваннях. Текст:

<https://umoloda.kyiv.ua/number/0/2006/190603/>

18. Здоровило Т. Покарання за невиконання індикаторів: Україна отримає менше коштів від ЄС – Вітфельт [Електронний ресурс] / Тарас Здоровило // Україна молода. – 2025. – 3 серп. – Електрон. дані. *Подано заяву керівника відділу державного фінансування, підтримки бізнесу та соціальної політики Представництва Європейського Союзу (ЄС) в Україні Хенріка Вітфельта щодо надання Україні допомоги у межах "Ukraine Facility". Він зауважив, що реформа антикорупційних органів має залишатися у пріоритеті, зазначивши, що ЄС стурбований останніми подіями навколо них. Представник ЄС позитивно оцінив відновлення ключових захисних механізмів, та акцентував, що "реформи у сфері верховенства права та боротьби з корупцією мають тривати".* Текст: <https://umoloda.kyiv.ua/number/0/2006/190609/>

19. Здоровило Т. Рада повернула незалежність НАБУ і САП - Зеленський підписав закон [Електронний ресурс] / Тарас Здоровило // Україна молода. – 2025. – 31 лип. – Електрон. дані. *Йдеться про ухвалення Верховною Радою України (ВР України) президентського законопроекту, який повертає скасовані раніше гарантії незалежності антикорупційним органам – Національному антикорупційному бюро України і Спеціалізованій антикорупційній прокуратурі. Зазначено, що Президент України Володимир Зеленський підписав закон і подякував депутатам, наголосивши, що "це гарантії нормальної, незалежної роботи антикорупційних органів, усіх органів правопорядку нашої держави".* Текст: <https://umoloda.kyiv.ua/number/0/2006/190579/>

20. Здоровило Т. Резонансні викриття НАБУ і САП: Зеленський очікує справедливих покарань, а КМУ - ініціював звільнення голови Мукачівської РДА [Електронний ресурс] / Тарас Здоровило // Україна молода. – 2025. – 2 серп. – Електрон. дані. *Наведено коментар Президента України Володимира Зеленського під час вечірнього звернення 2 серпня 2025 р. щодо викриття Національним антикорупційним бюро України і Спеціалізованою антикорупційною прокуратурою зловживань на закупівлях*

РЕБ та FPV-дронів. Глава держави назвав дії корупціонерів "абсолютно аморальними" і наголосив на необхідності повної й справедливої відповідальності, зазначивши, що "ми розраховуємо на справедливі вироки". Зазначено, що серед осіб, яких НАБУ і САП викрили в масштабній корупції - народний депутат від фракції "Слуга народу" Олексій Кузнєцов, голова Мукачівської райдержадміністрації (РДА) й колишній голова Луганської обласної військової адміністрації (ОВА) Сергій Гайдай, начальник Рубіжанської міської військової адміністрації (МВА) Луганської області Андрій Юрченко. Своєю чергою, Кабінет Міністрів України (КМУ) на засіданні ініціював звільнення з посади голови Мукачівської РДА С. Гайдая, а членство народного депутата О. Кузнєцова у фракції "Слуга народу" буде призупинено на час розслідування, його також можуть виключити з партії.

Текст: <https://umoloda.kyiv.ua/number/0/2006/190605/>

21. Здоровило Т. "Ультиматум" ЄС: зупинять фінансування в разі неповернення НАБУ і САП незалежності [Електронний ресурс] / Тарас Здоровило // Україна молода. – 2025. – 29 лип. – Електрон. дані. Йдеться про попередження, передане представниками Європейського Союзу (ЄС) дипломатичними каналами українському уряду про призупинення виділення всієї фінансової допомоги Україні у разі, якщо Верховна Рада України (ВР України) не знайде голоси для повноцінного скасування норм законопроекту № 12414 щодо обмеження незалежності Національного антикорупційного бюро України і Спеціалізованої антикорупційної прокуратури. Окрім того, у ЄС приділяють увагу іншим, пов'язаним із реформами дій, включаючи призначення керівника Бюро економічної безпеки (БЕБ) за підсумками проведеного конкурсу.

Текст:

<https://umoloda.kyiv.ua/number/0/2006/190524/>

22. Іванна Климпуш-Цинцадзе взяла участь у дискусії щодо впливу гальмування реформ на міжнародне фінансування України [Електронний ресурс] / Прес-служба Апарату Верхов. Ради України // Голос України. – 2025. – 2 серп. [№ 403]. – Електрон. дані. Голова Комітету

Верховної Ради України (ВР України) з питань інтеграції України до ЄС Іванна Климпуш-Цинцадзе у виступі наголосила на системному відкаті реформ, що відбувається останнім часом в Україні. Ухвалення ж законопроєкту № 12414, який фактично ліквідував незалежність антикорупційних органів, на її думку, стало піком цього відкату. Воно також несе великі загрози і ризики для України. На її думку, ситуація довкола антикорупційної архітектури в Україні викликала справедливий резонанс і обурення в українському суспільстві, дала приводи ворогам знову звинувачувати Україну в корупції, а також підірвала довіру друзів і партнерів. Народна обраниця вважає, що не тільки відкат в антикорупційній реформі, а й інші обмеження, що виходять за рамки обмежень воєнного стану в Україні, будуть відображені у наступному звіті ЄС щодо розширення. Текст: <https://www.golos.com.ua/article/385648>

23. **Йосипов А. Чи є це кінцем свавільних обшуків? Аналіз законопроєкту № 13599, на який чекала адвокатура – блог адвоката Андрія Йосипова** [Електронний ресурс] / Андрій Йосипов // Юрид. практика. – 2025. – 7 серп. — Електрон. дані. Проаналізовано норми законопроєкту № 13599 від 04.08.2025 "Про внесення змін до Кримінального процесуального кодексу України щодо посилення захисту прав людини під час проведення обшуку", мета якого – вирішення з урахуванням вимог Конституції України та практики Європейського суду з прав людини (ЄСПЛ) проблеми проведення обшуку без попередньої санкції суду. Найважливішим досягненням законопроєкту визнано встановлення у ст. 233 Кримінального процесуального кодексу України (КПК України) чіткого та вичерпного переліку невідкладних випадків, що дозволяють проникнення до житла без ухвали суду, а саме: врятування життя людей, запобігання безпосередній загрозі їхньому здоров'ю, статевій свободі чи особистій безпеці; безпосереднє переслідування осіб, які підозрюються у вчиненні конкретних, переважно насильницьких і тяжких злочинів; затримання під час вчинення злочину осіб, підозрюваних в отриманні неправомірної вигоди

відповідно до статей 368, 369 Кримінального кодексу України (КК України), що зберігає ефективність боротьби з корупцією для Національного антикорупційного бюро України (НАБУ). Окрім того, запроваджується дієвий механізм пост-контролю шляхом внесення змін до низки статей КПК України. Констатовано, що законопроект № 13599 є якісним кроком уперед на шляху до захисту фундаментальних прав людини, адже він змінює саму філософію підходу, обмежуючи свавілля і посилюючи судовий контроль.

Текст: <https://pravo.ua/chy-ie-tse-kintsem-svavilnykh-obshukiv-analiz-zakonoproiektu-13599-na-iakyi-chekala-advokatura-bloh-advokata-andriia-iosypova/>

24. Каряка Д. Ю. Інституційна роль підрозділів забезпечення внутрішньої та власної безпеки Державної прикордонної служби України у запобіганні та виявленні корупції в пунктах пропуску через державний кордон [Електронний ресурс] / Д. Ю. Каряка, О. О. Осінський // Юрид. наук. електрон. журн. – 2025. – № 6. – С. 27-30. Зазначено, що ДПСУ є правоохоронним органом спеціального призначення, який активно впроваджує європейські стандарти прикордонного контролю та основна діяльність якого спрямована на боротьбу з корупцією й ефективну імплементацію принципу інтегрованого управління кордонами відповідно до кращих практик Європейського Союзу (ЄС). Вказано, що на сьогодні, підрозділи забезпечення внутрішньої та власної безпеки ДПСУ є основним інструментом у практичній площині з питань виявлення та викриття корупції у ДПСУ, враховуючи стан нормативно-правового забезпечення та оперативні можливості. Запропоновано шляхи удосконалення боротьби з наявними корупційними ризиками під час здійснення прикордонного контролю шляхом створення комбінованої моделі із залученням зацікавлених структурних підрозділів прикордонного відомства під координаційним супроводом підрозділів забезпечення внутрішньої та власної безпеки ДПСУ.

Текст: http://lsej.org.ua/6_2025/6.pdf

25. **Катишев К. Комітет Ради схвалив законопроект щодо НАБУ і САП** [Електронний ресурс] / Костянтин Катишев // Korrespondent.net : [вебсайт]. – 2025. – 30 лип. — Електрон. дані. *Вказано, що Комітет Верховної Ради України (ВР України) з питань правоохоронної діяльності рекомендував парламенту ухвалити президентський законопроект № 13533 щодо Національного антикорупційного бюро України та Спеціалізованої антикорупційної прокуратури. Про це свідчить онлайн-трансляція засідання Комітету, яку вів народний депутат Ярослав Железняк 30.07.2025. Зазначено, що Комітет розглянув також шість альтернативних законопроектів і відхилив їх. Очікується, що парламент розгляне президентський законопроект 31.07.2025.* Текст: <https://ua.korrespondent.net/ukraine/4803613-komitet-rady-skhvalyv-zakonoproiekt-schodo-nabu-i-sap>

26. **Катишев К. Нардепа Кузнєцова покарають за корупційний скандал** [Електронний ресурс] / Костянтин Катишев // Korrespondent.net : [вебсайт]. – 2025. – 2 серп. — Електрон. дані. *Наведено тези допису в "Телеграм" голови фракції "Слуга народу" у Верховній Раді України (ВР України) Давида Арахамії про зупинення на час розслідування членства у фракції народного депутата Олексія Кузнєцова, якого (разом із очільниками районної та міської адміністрацій, військовослужбовцями Національної гвардії України) викрили на хабарі антикорупційні органи України. За словами Д. Арахамії, фракція повністю підтримує ефективні дії Національного антикорупційного бюро України (НАБУ) та Спеціалізованої антикорупційної прокуратури (САП) щодо протидії корупції й очікує на судовий розгляд цієї справи у відповідні терміни.* Текст: <https://ua.korrespondent.net/ukraine/4804567-nardepa-kuznietsova-pokarauit-za-koruptsiinyi-skandal>

27. **Київська облпрокуратура викрила системну корупцію в органах місцевого самоврядування, комунальній сфері, енергетиці та лісовій галузі** [Електронний ресурс] // Юрид. практика. – 2025. – 30 лип. –

Електрон. дані. *Йдеться про повідомлення Офісу Генерального прокурора (ОГП), у якому зазначено, що Київська обласна прокуратура повідомила про підозри 29 особам у завданні збитків державі на 48,375 млн грн. Надано інформацію про кримінальні провадження щодо порушень у сферах: використання землі, тепла й тарифів, лісового господарства, медицини, дорожнього будівництва, комунального майна, грантів. Зазначено, що серед підозрюваних – депутати, державні службовці, директори комунальних підприємств та різні посадовці громад.* Текст: <https://pravo.ua/kyivska-oblprokuratura-vykryla-systemnu-koruptsiuu-v-orhanakh-mistsevoho-samovriaduvannia-komunalnii-sferi-enerhetytsi-ta-lisovii-haluzi/>

28. Клименко О. Керівник САП Олександр Клименко: "Колектив не розуміє, чому їхні колеги сидять, а реальних доказів порушення закону ніхто не надав" [Електронний ресурс] / Олександр Клименко ; спілкувалася Інна Ведернікова // Дзеркало тижня. – 2025. – 7 серп. — Електрон. дані. *Наведено інтерв'ю з керівником Спеціалізованої антикорупційної прокуратури (САП) Олександром Клименком про тиск на антикорупційні органи з боку правоохоронної та політичної верхівки, затримання детективів Національного антикорупційного бюро України (НАБУ), втручання Служби безпеки України (СБУ), а також про внутрішній опір у системі влади щодо справ, які торкаються близького оточення Президента України Володимира Зеленського. Обговорено прецеденти – справи О. Чернишова, Т. Міндіча, Р. Шурми, О. Резнікова. О. Клименко наголосив на відсутності політичної волі до боротьби з топкорупцією, небезпеці руйнування незалежності НАБУ та САП, а також потребі створення окремого незалежного експертного органа.* Текст: <https://zn.ua/ukr/POLITICS/kerivnik-sap-oleksandr-klimenko-kolektiv-ne-rozumije-chomu-jikhni-kolehi-sidjat-a-realnikh-dokaziv-porushennja-zakonu-nikhto-ne-nadav.html>

29. Комітет з питань правоохоронної діяльності розглянув президентський законопроект щодо посилення повноважень НАБУ і

САП та низку альтернативних ініціатив [Електронний ресурс] / Прес-служба Апарату Верхов. Ради України // Голос України. – 2025. – 31 лип. [№ 401]. – Електрон. дані. *Йдеться про те, що 30 липня 2025 р. відбулося позачергове засідання Комітету Верховної Ради України (ВР України) з питань правоохоронної діяльності, на якому було розглянуто поданий Президентом України Володимиром Зеленським проєкт Закону України "Про внесення змін до Кримінального процесуального кодексу України і деяких законодавчих актів України щодо посилення повноважень Національного антикорупційного бюро України та Спеціалізованої антикорупційної прокуратури" (реєстр. № 13533), а також шість альтернативних законопроєктів: №№13533-1, 13533-2, 13533-3, 13533-4, 13533-5 та 13533-6.* Текст: <https://www.golos.com.ua/article/385581>

30. Конюченко А. Антикорупційний комітет Ради підтримав законопроєкт Зеленського щодо відновлення незалежності САП і НАБУ [Електронний ресурс] / Анна Конюченко // Дзеркало тижня. – 2025. – 29 лип. — Електрон. дані. *Висвітлено процес відновлення незалежності Національного антикорупційного бюро України та Спеціалізованої антикорупційної прокуратури через президентський законопроєкт № 13533. Описано політичний контекст ухвалення законодавства, зокрема критику попереднього Закону № 12414, який обмежував незалежність антикорупційних органів і спричинив суспільний резонанс та міжнародну реакцію. Йдеться про ключові етапи розгляду законопроєкту у Верховній Раді України (ВР України), участь комітетів і можливі сценарії голосування, а також про виклики й ризики, пов'язані з потенційними правовими лазівками. Підкреслено важливість цього законодавчого процесу для збереження антикорупційної реформи та підтримки довіри міжнародних партнерів до України.* Текст: <https://zn.ua/ukr/anticorruption/antikoruptionsijniy-komit-et-radi-pidtrimav-zakonoprojektu-zelenskoho-shchodo-vidnovlennja-nezalezhnosti-sap-i-nabu.html>

31. **Костогриз Я. О. Трудо-правова характеристика галузевих та особливих принципів запобігання і протидії корупції** [Електронний ресурс] / С. С. Корнющенко // Право і сусп-во. – 2025. – № 3, т. 1. – С. 135-141. *Визначено, що принципи запобігання та протидії корупції у трудо-правовому контексті є фундаментальними, універсальними та імперативними нормативно-керівними положеннями, які відображають об'єктивні закономірності соціально-правового розвитку сфери праці та зайнятості, а також засадничою основою для забезпечення належного рівня доброчесності в сфері дії трудового права України. Окреслено галузеві принципи трудового права, які характеризуються особливою антикорупційною природою. Констатовано, що комплексна інтеграція антикорупційних принципів у систему трудового права України, їх комплексна, органічна взаємодія забезпечує узгодженість цієї галузі права з міжнародними і національними стандартами запобігання та протидії корупції та сприяє підвищенню ефективності правового регулювання трудових відносин в Україні.* Текст: http://pravoisuspilstvo.org.ua/archive/2025/3_2025/part_1/21.pdf

32. **Крапивін Є. Врятували НАБУ, але не прокуратуру: що "забули" виправити після атаки влади на "антикор"** [Електронний ресурс] / Євген Крапивін // Укр. правда : [інтернет-вид.]. – 2025. – 1 серп. – Електрон. дані. *Йдеться про ухвалення Верховною Радою України (ВР України) президентського законопроекту, яким відновлено процесуальну незалежність Спеціалізованої антикорупційної прокуратури (САП) і Національного антикорупційного бюро України. Зазначено, що залишилися чинними зміни до Закону про прокуратуру відповідно до Закону № 4555-IX від 22.07.2025, серед яких: на час воєнного стану скасовані вимоги про конкурс; знівлено гарантії інституційної незалежності прокурорів - будь-кого можна звільнити через механізм ліквідації чи реорганізації підрозділів прокуратури; Генеральний прокурор отримав нові процесуальні повноваження, які додатково посилюють його вплив на всіх прокурорів.*

Проаналізовано нові положення Закону про прокуратуру вимогам Європейського Союзу (ЄС). Текст:

<https://www.eurointegration.com.ua/articles/2025/08/1/7217100/>

33. **Краснолуцька О. "Останнє китайське" від ЄС. Рада ризикує допомогою** [Електронний ресурс] / Олеся Краснолуцька // Korrespondent.net : [вебсайт]. – 2025. – 29 лип. — Електрон. дані. *Вказано, що Європейський Союз (ЄС) передав сигнал українському керівництву про готовність заморозити фінансову допомогу за програмою "Ukraine Facility", якщо ситуація з антикорупційними органами не буде виправлена. Причина цього – новий закон щодо Національного антикорупційного бюро України та Спеціалізованої антикорупційної прокуратури. Фахівці ЄС дійшли до висновку, що події навколо НАБУ та САП підривають довіру міжнародних партнерів до українських інституцій і зачіпають "фундаменти" антикорупційної системи. Меседж від ЄС був адресований саме народним депутатам, адже саме вони мають знайти голоси для повноцінного скасування норм законопроекту № 12414.* Текст:

<https://ua.korrespondent.net/world/4803233-ostannie-kytaiske-vid-yes-rada-ryzykuie-dopomohoui>

34. **Крикливенко Б. Керівник апарату ВАКС: Сподіваюся, що через рік розкажемо про успішно призначених нам суддів** [Електронний ресурс] / Богдан Крикливенко; бесіду вела Оксана Геронтєва // Інтерфакс-Україна : [інтернет-сайт]. – 2025. – 11 серп. – Електрон. дані. *Подано матеріали бесіди з керівником апарату Вищого антикорупційного суду (ВАКС) Богданом Крикливенком про проведення повторного конкурсу з добору суддів. Він пояснив, з яких причин та обставин умова індикатору Плану України у межах програми "Ukraine Facility" щодо обрання суддів не була виконана, внаслідок чого Україна недоотримала серйозний фінансовий ресурс. Посадовець повідомив, що наразі повторно оголошений конкурс і 6 серпня закінчився прийом документів, а тепер комісія починає роботу з кандидатами.* Текст: <https://interfax.com.ua/news/interview/1094984.html>

35. **Лебедина О. Зеленський і фон дер Ляєн узгодили антикорупційні кроки** [Електронний ресурс] / Оксана Лебедина // Дзеркало тижня. – 2025. – 27 лип. — Електрон. дані. *Йдеться про телефонну розмову Президента України Володимира Зеленського з головою Єврокомісії Урсулою фон дер Ляєн, під час якої сторони обговорили важливість оперативного ухвалення законопроєкту для посилення незалежності Національного антикорупційного бюро України (НАБУ) і Спеціалізованої антикорупційної прокуратури (САП). В. Зеленський подякував Європейському Союзу (ЄС) за правову підтримку і запевнив у готовності ухвалити документ найближчим часом.* Текст: <https://zn.ua/ukr/POLITICS/zelenskij-i-fon-der-ljajen-uzhodili-antikoruptsijni-kroki.html>

36. **Леліч М. Холодний душ для президента: як скандал із НАБУ і САП вдарив по Зеленському** [Електронний ресурс] / Мілан Леліч, Уляна Безпалько // РБК-Україна : [інтернет-сайт]. – 2025. – 31 лип. – Електрон. дані. *Окреслено наслідки ухвалення Верховною Радою України (ВР України) законопроєкту № 12414, який обмежив повноваження Національного антикорупційного бюро України і Спеціалізованої антикорупційної прокуратури та викликав хвилю протестів в Україні й критику з боку міжнародних партнерів. Зокрема вказано на загрози євроінтеграційним перспективам України та подальшому наданню Україні фінансової допомоги. Зазначено, що Президент України Володимир Зеленський вніс до ВР України законопроєкт щодо відновлення самостійності антикорупційних органів, у разі успішного голосування за який вдасться уникнути припинення грошової допомоги Україні.* Текст: <https://www.rbc.ua/rus/news/holodniy-dush-prezidenta-k-skandal-iz-nabu-1753911482.html>

37. **Лиса А. Уряд посилив захист викривачів корупції у війську** [Електронний ресурс] / Інна Літвин // Korrespondent.net : [вебсайт]. – 2025. – 6 серп. — Електрон. дані. *Як повідомив міністр оборони України Денис Шмигаль, Кабінет Міністрів України (КМ України) підтримав законопроєкт, який гарантує додаткові права та захист для*

військовослужбовців, котрі повідомляють про можливі факти корупції або пов'язаних із нею правопорушень. Зокрема законопроект передбачає: право військовослужбовців надсилати повідомлення про можливі факти корупції до уповноважених підрозділів чи осіб із питань запобігання та виявлення корупції; можливість вільно обирати канал для повідомлення, зокрема звертатися напряду до Національного агентства з питань запобігання корупції (НАЗК); виняток із обов'язку доповідати безпосередньому командирові про такі факти. За словами Д. Шмигала, мета змін – підвищити прозорість у Силах оборони, гарантувати кожному військовослужбовцю безпечний механізм інформування про корупцію та надійний захист від переслідувань чи тиску. Текст: <https://ua.korrespondent.net/ukraine/4805461-uriad-posylyv-zakhyst-vykryvachiv-koruptsii-u-viisku>

38. **Мамченко Н.** У Верховній Раді зареєстровано вже сім законопроектів щодо повноважень НАБУ і САП [Електронний ресурс] / Наталя Мамченко // Суд.-юрид. газ. – 2025. – 29 лип. – Електрон. дані. Надано інформацію про зареєстровані у Верховній Раді України (ВР України) законопроекти стосовно повноважень Національного антикорупційного бюро України і Спеціалізованої антикорупційної прокуратури, які за процедурою відносяться до предмету відання профільного Комітету ВР України з питань правоохоронної діяльності. Зазначено, що поданий Президентом України Володимиром Зеленським 24.07.2025 законопроект № 13533 скасовує більшість змін, які були введені прийнятим 22.07.2025 законопроектом № 12414 щодо НАБУ і САП. Разом із тим, зареєстрований законопроект № 13531 пропонує скасувати загалом усі внесені законопроектом № 12414 зміни до Кримінального процесуального кодексу України (КПК України) та до Закону про прокуратуру щодо статусу НАБУ і САП, включно зі спрощеним порядком призначення прокурорів. Текст: <https://sud.ua/uk/news/publication/337196-v-verkhovnoy-rade-zaregistrovano-uzhe-sem-zakonoproektov-o-polnomochiyakh-nabu-i-sap>

39. **Мамченко Н. У Раді зареєстрували законопроект про відбір очільників НАБУ і САП Національною асамблеєю Героїв України** [Електронний ресурс] / Наталя Мамченко // Суд.-юрид. газ. – 2025. – 29 лип. – Електрон. дані. *Окреслено ключові норми альтернативного до президентського законопроекту № 13533-3 авторства лідерки партії "Батьківщина" Юлії Тимошенко та групи депутатів від фракції "Батьківщина". Зазначено, що документом пропонується здійснювати відбір директора Національного антикорупційного бюро України та керівника Спеціалізованої антикорупційної прокуратури Національною асамблеєю Героїв України відповідно до результатів відкритого конкурсного відбору. Окрім того, передбачено внесення змін до Кримінального процесуального кодексу України (КПК України) та Закону "Про прокуратуру" щодо відновлення конструкції, яка забезпечує виключну підслідність кримінальних правопорушень, що належать до компетенції НАБУ та автономність процесуального керівництва у межах САП.* Текст: <https://sud.ua/uk/news/publication/337204-v-rade-zaregistrirovan-zakonoproekt-ob-otbore-rukovoditeley-nabu-i-sap-natsionalnoy-assambleey-geroev-ukrainy>

40. **Матеріали III Всеукраїнської науково-практичної конференції "Трансформація українського суспільства в цифрову еру", 22 березня 2024 року.** – Львів ; Торунь : Liha-Pres, 2024. – 104 с. : іл., табл. – **Шифр зберігання в Бібліотеці : A839443** *Зі змісту: Основні особливості етимології терміну "корупція" в юридичних словниках / Д. О. Зал. – С. 58-60.*

41. **Москаленко Ю. Інститут угод зі слідством – нормальна світова практика, але не такий, як пропонували "слуги" з Арахамією – голова САП** [Електронний ресурс] / Юлія Москаленко // Дзеркало тижня. – 2025. – 8 серп. — Електрон. дані. *Йдеться про те, що очільник Спеціалізованої антикорупційної прокуратури Олександр Клименко в інтерв'ю "ZN.UA" пояснив необхідність розвитку інституту угод зі слідством. За його словами, це дозволить розвантажити Вищий антикорупційний суд (ВАКС), уникнути закриття справ через строки*

давності та зосередитись на ключових фігурантах. Попри провал законопроєкту №11340, який критикували через ризики "відкupu" топкорупціонерів, О. Клименко вважає, що належно оформлені угоди (з визнанням провини, відшкодуванням збитків і наданням доказів) є цивілізованим і необхідним інструментом. Він наголосив: справжня проблема - це не угоди, а бюрократичні та часові обмеження судової системи. Текст: <https://zn.ua/ukr/POLITICS/institut-uhod-zi-slidstvom-normalna-svitova-praktika-ale-ne-takij-jak-proponuvali-sluhi-z-arakhamijeju-holova-sap.html>

42. **Нападовська Н. Захід дратує імітація змін. Міжнародні донори готові допомагати Україні тільки в обмін на реформи** [Електронний ресурс] / Наталя Нападовська // Україна молода. – 2025. – 5 серп. — Електрон. дані. Проаналізовано економічну ситуацію в Україні та перспективи продовження співробітництва з міжнародними партнерами, необхідною умовою чого є здійснення реформ і боротьба з корупцією. Окреслено ситуацію навколо ухвалення Верховною Радою України (ВР України) законопроєкту, що відновлює незалежність антикорупційних органів, та наведено коментар керівника аналітичного напрямку мережі "АНТС" Іллі Несходовського, який висловив думку, що цей крок, на жаль, "не поверне довіру наших партнерів і не відновить зіпсовану репутацію", тож потрібно реальними діями довести бажання продовжувати реформи та боротися з корупцією. Зазначено, що представник Єврокомісії Гійом Мерсьє надав чіткий список того, що Україна зобов'язана виконати наступним після відновлення самостійності Національного антикорупційного бюро України (НАБУ) і Спеціалізованої антикорупційної прокуратури (САП), а саме: призначити директора Бюро економічної безпеки (БЕБ); повернути міжнародних експертів до Конкурсної комісії Вищої кваліфікаційної комісії суддів України (ВККС) із правом вирішального голосу; призначити чотирьох суддів Конституційного Суду України (КСУ), які пройшли міжнародну перевірку. Окрім того, очікується, що ВР України ухвалить важливі

законопроекти, зокрема: № 13150 – щодо забезпечення законності в діяльності органів та посадових осіб місцевого самоврядування; № 13165-2 – щодо вдосконалення декларацій доброчесності суддів та родинних зв'язків суддів; № 13107-д – щодо реформування системи професійної освіти; № 9363 - щодо цифровізації виконавчого провадження. Текст: <https://umoloda.kyiv.ua/number/3971/2006/190644/>

43. **Ніколаєнко Т. Хто такий Тимур Міндіч – від майже зятя Коломойського до куратора енергетики і фігуранта справи НАБУ** [Електронний ресурс] / Тетяна Ніколаєнко // Цензор. НЕТ : [інтернет-портал]. – 2025. – 29 лип. – Електрон. дані. *Надано інформацію про Тимура Міндіча, який є фігурантом справи Національного антикорупційного бюро України щодо розкрадання державних коштів. Висвітлено деякі обставини кримінальної справи, порушеної проти нього.* Текст: <https://censor.net/ua/resonance/3565787/hto-takyyi-tymur-mindich-figurant-spravy-nabu-schodo-rozkradannya-derjavnyh-koshtiv>

44. **Омельченко Г. Лохотрон, або Десять днів, які потрясли Україну та Європу** [Електронний ресурс] / Григорій Омельченко // Україна молода. – 2025. – 5 серп. – Електрон. дані. *У статті Героя України, генерал-лейтенанта Служби безпеки України (СБУ) Григорія Омельченка проаналізовано суспільно-політичну ситуацію в Україні. Акцентовано на комбінованій ракетно-дроновій атаці Росії по Києву вночі 31 липня та розглянуто кадрові ротації в уряді. Особливу увагу приділено проблемам діяльності Національного антикорупційного бюро України (НАБУ) та Спеціалізованої антикорупційної прокуратури (САП) після ухвалення Верховною Радою України (ВР України) президентського законопроекту № 13533 щодо відновлення гарантій незалежності цих антикорупційних органів. Вказано на значення масових акцій громадян на підтримку антикорупційних органів та євроінтеграційного курсу України.* Текст: <https://umoloda.kyiv.ua/number/0/2006/190656/>

45. **Офіс Генпрокурора: Екскерівництво Держпродспоживслужби Вінницької області підозрюється в корупції** [Електронний ресурс] // Юрид. газ. – 2025. – 9 серп. – Електрон. дані. *За інформацією пресслужби Офісу Генерального прокурора (ОГП), колишнім керівникам Держпродспоживслужби у Вінницькій області повідомлено про підозру у вимаганні 12 тис. доларів хабаря за надання службового житла. Одного з них затримали під час отримання частини суми. У другого під час обшуку виявили наркотики. Обом інкримінують одержання неправомірної вигоди (ч. 3 ст. 368 КК України), одному - також незаконне зберігання наркотиків (ч. 1 ст. 309 КК України). Суду подано клопотання про взяття під варту із заставою понад 3 млн грн. Триває досудове розслідування.* Текст: <https://yur-gazeta.com/golovna/ofis-genprokurora-ekskerivnictvo-derzhprodspozhivsluzhbi-vinnickoyi-oblasti-pidozryuetsya-v-korupciy.html>

46. **Пархомчук Т. Повноваження Зеленського – під критичним прицілом Заходу. "Люди з картонками" перекалібрували НАБУ та САП** [Електронний ресурс] / Тетяна Пархомчук // Україна молода. – 2025. – 7 серп. — Електрон. дані. *У контексті подій останнього часу в Україні, зокрема акцій протесту у зв'язку зі спробами обмежити самотійність Національного антикорупційного бюро України та Спеціалізованої антикорупційної прокуратури, спрогнозовано перспективи діяльності Володимира Зеленського на посту Президента України. Йдеться про можливість проведення президентських виборів в Україні в 2026 р., зокрема відзначено вірогідність перемоги на них колишнього головнокомандувача Збройних сил України (ЗСУ), посла України у Великій Британії Валерія Залужного.* Текст: <https://umoloda.kyiv.ua/number/3971/180/190630/>

47. **Посли й експерти почули урядовців** [Електронний ресурс] // Уряд. кур'єр. – 2025. – 25 лип. [№ 150]. – Електрон. дані. *Подано інформацію, що відбулася змістовна й конструктивна зустріч урядової команди на чолі із Прем'єр-міністром України Юлією Свириденко з послами країн "Групи семи", присвячена одному з ключових напрямів державної*

політики - боротьбі з корупцією. На зустрічі було підтверджено чітку позицію уряду щодо нульової толерантності до корупції. "Президент України ухвалив важливе рішення - подати новий законопроект, який не лише усуне наявні розбіжності в антикорупційному законодавстві, а й істотно посилить незалежність усієї антикорупційної інфраструктури", - зазначила Ю. Свириденко. Наголошено, що особливу увагу слід приділяти захисту таких ключових інституцій, як Національне антикорупційне бюро України (НАБУ) та Спеціалізована антикорупційна прокуратура (САП) - законодавчі зміни мають унеможливити будь-який політичний чи зовнішній вплив на їхню роботу, зокрема з боку держави-агресора. Текст: <https://ukurier.gov.ua/uk/articles/posli-j-eksperti-pochuli-uryadovciv/>

48. **Резніченко В. Після викриття НАБУ корупції: в Нацгвардії скоротять тиллові посади і введуть перевірки поліграфом** [Електронний ресурс] / Вікторія Резніченко // Focus.ua : [вебсайт]. – 2025. – 5 серп. — Електрон. дані. Зазначено, що після розкриття співробітниками Національного антикорупційного бюро України і Спеціалізованої антикорупційної прокуратури (САП) корупційної схеми під час закупівель дронів і засобів радіоелектронної боротьби (РЕБ) у Національній гвардії України (НГУ) скорочують майже 200 тиллових посад. При цьому, за словами міністра внутрішніх справ Ігоря Клименка, нових людей на посади призначатимуть лише за наявності бойового досвіду та після перевірок, зокрема, на поліграфі. У своєму Telegram-каналі він повідомив, що провів нараду з командуванням НГУ щодо змін у системі закупівель, логістики та матеріально-технічного забезпечення. Надалі рішення про закупівлі ухвалюватиме єдина комісія, створена на рівні Головного управління НГУ. Крім того, за словами І. Клименка, в НГУ працює нове управління контролю за службовою (бойовою) діяльністю, яке перевірятиме "кожен документ, постачальника, підрядника і, головне, - кожную посадову особу". І. Клименко додав, що також тривають перевірки всіх раніше укладених НГУ

контрактів. Текст: <https://focus.ua/uk/voennye-novosti/717894-obshuki-nabu-v-nacgvardiji-ngu-skorochuye-tilovi-posadi-ta-zaprovadzhuye-poligraf>

49. **Ромашова Н. На кону не тільки НАБУ і САП: що може втратити Україна в разі провалу нового голосування в Раді** [Електронний ресурс] / Наталія Ромашова // Focus.ua : [вебсайт]. – 2025. – 28 лип. — Електрон. дані. *Йдеться про те, що найближчими днями Верховна Рада України (ВР України) розгляне президентський законопроект, покликаний повернути Національному антикорупційному бюро України та Спеціалізованій антикорупційній прокуратурі незалежність. Розглянуто, чи вистачить для цього голосів, з огляду на неоднозначність сприйняття цієї ініціативи серед парламентарів, адже достатньо суттєва кількість представників пропрезидентської фракції "Слуга народу" ("СН") наразі на кулуарному рівні висловлює небажання підтримати цей законопроект. Висвітлено, чому голосування за нову ініціативу Президента України є критично важливим, і які ризики несе з собою.* Текст: <https://focus.ua/uk/politics/716545-zakonoprojekt-zelenskogo-shchodo-nabu-i-sap-chi-progholosuyut-slugi-narodu>

50. **Руслан Стефанчук: Президентський законопроект відновлює незалежність антикорупційних органів і захищає їх від зовнішнього впливу** [Електронний ресурс] / Прес-служба Апарату Верхов. Ради України // Голос України. – 2025. – 31 лип. [№ 401]. – Електрон. дані. *Йдеться про те, що Голова Верховної Ради України (ВР України) Руслан Стефанчук в інтерв'ю у телемарафоні "Єдині новини" заявив, що новий президентський законопроект, внесений на заміну резонансному Закону № 4555-IX, є збалансованим кроком у напрямку відновлення інституційної незалежності антикорупційних органів та водночас посилення їх захисту від зовнішнього впливу. Коментуючи підготовку до голосування, яке заплановано на 31 липня, Р. Стефанчук зазначив, що парламент почув сигнал суспільства і готовий зробити висновки. За його словами, йдеться про комплексне рішення, яке поєднує два важливі компоненти: ефективність роботи органів і гарантії*

безпеки. "Маємо забезпечити баланс: незалежність від політичного впливу - так, але не незалежність від закону і держави. Не може бути безконтрольних органів, навіть якщо вони мають найвищий рівень довіри", - наголосив Руслан Стефанчук. Текст: <https://www.golos.com.ua/article/385577>

51. Таволжанський О. В. Антикорупційний комплаєнс у приватному секторі економіки: мінімізація корупційних ризиків [Електронний ресурс] / Олексій Володимирович Таволжанський // Наук. перспективи. – 2025. – № 6. – С. 990-1003. *Досліджено сутність, правову природу та практичні аспекти функціонування антикорупційного комплаєнсу в діяльності юридичних осіб приватного права. Висвітлено існуючі підходи у міжнародній та національній практиці до визначення поняття "комплаєнс" як системи внутрішніх політик, процедур і контролю, спрямованих на запобігання корупційним правопорушенням. Визначено структуру та характерні особливості антикорупційного комплаєнсу та відзначено відсутність його закріплення в антикорупційному законодавстві України. Розглянуто практичний досвід впровадження антикорупційного комплаєнсу в українських компаніях та окреслено найбільш поширені форми корупційної поведінки у приватному секторі, серед яких корпоративний підкуп і зловживання повноваженнями службовими особами юридичних осіб приватного права. Встановлено механізми, які є найбільш ефективними та доцільними для запобігання корупційним правопорушенням в приватному секторі.* Текст: <http://perspectives.pp.ua/index.php/np/article/view/25956/25930>

52. Терещенко Д. Моніторинг способу життя від НАЗК: вибірковий контроль без меж [Електронний ресурс] / Денис Терещенко // Юрид. практика. – 2025. – 1 серп. – Електрон. дані. *Розглянуто процедуру моніторингу способу життя відповідно до ст. 51-4 Закону України "Про запобігання корупції", яка встановлює, що Національне агентство з питань запобігання корупції здійснює вибірковий моніторинг способу життя суб'єктів декларування. Вказано на низку проблем щодо здійснення моніторингу та наголошено, що відсутність чітких критеріїв відбору,*

невизначені строки, використання інформації з кримінальних проваджень без належних гарантій та розмитість повноважень створюють простір для вибірковості, тиску й навіть зловживань. Констатовано, що задля забезпечення верховенства права необхідно запровадити чіткі правила моніторингу та зрозумілу для всіх процедуру з гарантіями захисту, а результат має бути передбачуваним і об'єктивним. Текст: <https://pravo.ua/monitorynh-sposobu-zhyttia-vid-nazk-vybirkovyi-kontrol-bez-mezh/>

53. **Ткач М. "І за нами прийдуть". Хто і як реалізовував спецоперацію зі знищення незалежності НАБУ і САП?** [Електронний ресурс] / Михайло Ткач, Севгіль Мусаєва, Роман Романюк // Укр. правда : [інтернет-вид.]. – 2025. – 30 лип. – Електрон. дані. *На основі спілкування з політиками, представниками правоохоронних органів, народними депутатами відтворено процес підготовки законопроекту № 12414 щодо обмеження повноважень Національного антикорупційного бюро України і Спеціальної антикорупційної прокуратури та підпорядкування їх Офісу Генерального прокурора (ОГП). Також окреслено ситуацію у Верховній Раді України (ВР України) та позицію парламентських фракцій, депутатських груп та окремих депутатів під час голосування за законопроект.* Текст: <https://www.pravda.com.ua/articles/2025/07/30/7524042/>

54. **У першому півріччі 2025 року НАБУ і САП відкрили 370 нових справ** [Електронний ресурс] // Юрид. практика. – 2025. – 8 серп. – Електрон. дані. *Подано інформацію Національного антикорупційного бюро України про результати спільної із Спеціалізованою антикорупційною прокуратурою роботи протягом першого півріччя 2025 р. Як зазначили у НАБУ, акцент робився на виявленні високопосадової корупції, яка має місце в умовах повномасштабної агресії РФ. Зокрема надано перелік найбільш резонансних кримінальних справ і статистичні дані щодо економічного ефекту від діяльності НАБУ та САП.* Текст: <https://pravo.ua/u-pershomu-pivrichchi-2025-roku-nabu-i-sap-vidkryly-370-novykh-sprav/>

55. **Уряд підтримав законопроект про посилення захисту прав військових, котрі повідомляють про корупцію** [Електронний ресурс] // Високий замок. – 2025. – 6 серп. – Електрон. дані. *Йдеться про ухвалення Кабінетом Міністрів України (КМ України) законопроекту, який посилює захист військових, котрі повідомляють про корупцію. Його мета - зробити армію прозорішою та гарантувати безпечний механізм викриття порушень. Документ має забезпечити надійний захист викривачів від переслідувань і зміцнити антикорупційні механізми в армії. Вказано, що у застосунку Армія+ з'явився новий навчальний курс під назвою "Стоп корупція. Уповноважені".* Текст: <https://wz.lviv.ua/news/537192-uriad-pidtrymav-zakonoproiekt-pro-posylennia-zakhystu-prav-viiskovykh-kotri-povidomliaiut-pro-koruptsiu>

56. **Цибулько В. Скандал довкола закону № 12414. Тріщина в довірі та протести** [Електронний ресурс] / Володимир Цибулько // Україна молода. – 2025. – 30 лип. — Електрон. дані. *Розглянуто ситуацію навколо ухвалення Верховною Радою України (ВР України) законопроекту № 12414 щодо підпорядкування Національного антикорупційного бюро України (НАБУ) і Спеціалізованої антикорупційної прокуратури (САП) Генеральному прокурору. Зазначено, що це рішення спричинило хвилю протестів в Україні та жорстку критику з боку західних партнерів, у відповідь на що Президент України Володимир Зеленський повідомив про підготовку нового законопроекту, який має відновити незалежність НАБУ і САП, а також підписав закони про реформу Національного агентства України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів (АРМА), та факторинг, які є частиною вимог для отримання фінансової допомоги від Європейського Союзу (ЄС). Проаналізовано суспільно-політичну ситуацію в Україні та окреслено кроки, які необхідно зробити українській владі для відновлення довіри з боку західних партнерів і продовження надання Україні фінансової допомоги.* Текст: <https://umoloda.kyiv.ua/number/3969/180/190525/>

57. **Чекін Д. ОГП зареєстрував провадження щодо можливого побиття працівників НАБУ під час обшуків СБУ** [Електронний ресурс] / Денис Чекін // Дзеркало тижня. – 2025. – 12 серп. — Електрон. дані. *Йдеться про те, що Офіс Генерального прокурора (ОГП) зареєстрував п'ять кримінальних проваджень щодо можливого побиття працівників Національного антикорупційного бюро України, у яких Служба безпеки України проводила обшуки 21 липня. Начальниця управління інформаційної політики та комунікацій ОГП Мар'яна Гайовська-Ковбасюк заявила "Укрінформу", що провадження об'єднали, досудове розслідування проводить Головне слідче управління Державного бюро розслідувань (ДБР). Вона додала, що станом на зараз інформація про подання інших заяв працівниками НАБУ щодо вказаних фактів не надходила.* Текст: <https://zn.ua/ukr/UKRAINE/ohp-zarejestruvav-provadžhennja-shchodo-mozhlivoho-pobittja-pratsivnikov-nabu-pid-chas-obshukiv-sbu.html>

58. **Чекін Д. САП подала клопотання про відсторонення Кириленка з посади глави АМКУ** [Електронний ресурс] / Денис Чекін // Дзеркало тижня. – 2025. – 8 серп. — Електрон. дані. *Йдеться про те, що прокурор Спеціалізованої антикорупційної прокуратури (САП) звернувся до суду з клопотанням про відсторонення голови Антимонопольного комітету України (АМКУ) Павла Кириленка через підозру у незаконному збагаченні на понад 72 млн грн та недостовірному декларуванні. Обвинувачення стверджує, що П. Кириленко може впливати на судовий процес, використовуючи свою посаду. Його підозрюють у придбанні елітної нерухомості та авто, оформлених на родичів дружини в період, коли він очолював Донецьку ОВА.* Текст: <https://zn.ua/ukr/anticorruption/sap-podala-klopotannja-pro-vidstoronennja-kirilenka-z-posadi-hlavi-amku.html>

59. **Чуніхіна С. Золотий унітаз і моральне зубожіння** [Електронний ресурс] / Світлана Чуніхіна // Дзеркало тижня. – 2025. – 13 серп. — Електрон. дані. *Досліджено феномен "золотого унітаза" як символу корупції, несмаку та марнотратства у політичних і бізнес-еліт України, порівнюючи його з*

подібними випадками у світі. Проаналізовано психологічні пояснення цього явища, зокрема ідеї Фрейда та Фромма про зв'язок грошей, влади й туалетних практик, а також концепцію "мертвого" капіталу, який не створює доданої вартості. Пояснено, що для українського політичного класу предмети розкоші є не інструментом розвитку, а проявом фіксації на накопиченні та демонстрації статусу. Підкреслено, що викорінення корупції неможливе без переосмислення цінностей - переходу від орієнтації на "мати" до прагнення "бути". Текст: <https://zn.ua/ukr/anticorruption/zolotij-unitaz-i-moralne-zubozhinnja.html>

60. **Шевчук А. Зеленський підписав закон про реформу АРМА** [Електронний ресурс] / А. Шевчук // Korrespondent.net : [вебсайт]. – 2025. – 27 лип. — Електрон. дані. *Наведено тези допису в Telegram Президента України Володимира Зеленського за підсумками розмови з президенткою Європейської комісії (ЄК) Урсулою фон дер Ляєн. Як повідомив глава держави, у центрі уваги був законопроект щодо гарантії незалежності та ефективності антикорупційних органів України, який важливо ухвалити невідкладно. Також В. Зеленський повідомив, що підписав закони про реформу АРМА (Національне агентство України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів) і факторинг, що є вимогою надання фінансової допомоги ЄС за ініціативою "Ukraine facility". Сторони обговорили подальші кроки, необхідні для відкриття першого переговорного кластеру щодо членства України в ЄС.* Текст: <https://ua.korrespondent.net/ukraine/4802625-zelenskyi-pidpysav-zakon-pro-reformu-arma>

61. **Яненко Р. Макети за ціною авто: як держава імітує військову підготовку молоді** [Електронний ресурс] / Роман Яненко // Дзеркало тижня. – 2025. – 17 серп. — Електрон. дані. *Викрито проблеми програми "Захист України", яка мала б забезпечувати школярів базовою військовою підготовкою. Замість реальних стрільб і роботи з бойовою зброєю учнів змушують вивчати суху теорію та тренуватися на масо-габаритних*

макетах автоматів Калашникова, закуплених державою за завищеними цінами – по 100 тис. грн і більше. При цьому на складах зберігаються списані автомати, які можна було б переробити для навчання у десятки разів дешевше. Наголошено, що така система не готує молодь до реальної війни, а радше створює ілюзію підготовки, водночас відкриваючи корупційні схеми для "освоєння" бюджетних коштів. Наведено приклади тендерів на мільйони гривень, які могли б бути витрачені на дрони чи реальне тренування. Експерти стверджують, що проблема - у бюрократії, слабких нормативних актах та умисному завищенні цін. У підсумку держава фінансує бутафорію замість формування кадрового резерву для армії, тоді як ворог на кордоні – справжній. Текст: <https://zn.ua/ukr/EDUCATION/maketi-za-tsinoju-avto-jak-derzhava-imituje-vijskovu-pidhotovku-molodi.html>

62. **Ярошенко М. Антикорупційний комплаєнс: чи рятує від відповідальності?** [Електронний ресурс] / Маргарита Ярошенко // Юрид. практика. – 2025. – 6 серп. — Електрон. дані. Розглянуто питання впровадження на підприємстві антикорупційного комплаєнсу – системи внутрішніх правил, яка забезпечує відповідність діяльності компанії чинному законодавству, нормам ділової етики, політики доброчесності, стандартам сучасного управління. Окреслено процес розробки та впровадження антикорупційної програми юридичної особи, яка передбачає створення політик і процедур, формування ризикоорієнтованого підходу до управління, організацію регулярного комплаєнс-навчання для працівників, а також призначення особи, що відповідає за здійснення функцій комплаєнс-офіцера та забезпечує контроль за дотриманням правил. Як приклад наведено досвід таких компаній, як "Apple", "Microsoft" і "Google", де антикорупційні програми є жорсткою нормою контролю, та наголошено, що означені заходи покликані захищати компанію як зсередини, так і ззовні, що надзвичайно важливо для бізнесу в Україні, який функціонує в складних умовах воєнного часу. Текст: <https://pravo.ua/antykoruptsiinyi-komplaiens-chy-riatuie-vid-vidpovidalnosti/>

**Підготовлено Відділом інформаційного забезпечення органів влади
Національної бібліотеки України імені Ярослава Мудрого
20 серпня 2025 року
Відповідальний за випуск: Н. Я. Зайченко**